

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/120/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514206130
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8514206130.4

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcov: 1/ O. B., nar. XX.XX. XXXX, bytom S. U. XXX, 2/ V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. U. XXX, právne zastúpení JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom, so sídlom Garbiarska 20, Stará Ľubovňa, proti žalovanému: M. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, právne zastúpený JUDr. Andrejom Pataky, advokátom, so sídlom Hlavné námestie 2, Kežmarok, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Komunálna poisťovňa a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpená JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2C/284/2014-240 zo dňa 15.03.2017 takto

rozhodol:

I. Mení sa uznesenie vo výroku I. a II. tak, že žalobcovia majú nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % voči žalovanému.

II. Žalobcovia majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalovanému.

III. Intervenientovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol: „I. Žalovaný má nárok voči žalobcovi v 1. rade na náhradu trov konania v rozsahu 42,86 %.
II. Žalovaný má nárok voči žalobkyňi v 2. rade na náhradu trov konania v rozsahu 54,28 %.
III. Žalobcovia majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.“

2. V odôvodnení uviedol, že o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP. Nárok uplatnený žalobcami predstavuje ku dňu vyhlásenia rozsudku (t.j. 04.06.2015) spolu sumu 70 000 Eur (suma 35 000 pre každého zo žalobcov z titulu nemajetkovej ujmy). Žalobca v 1. rade bol v konaní úspešný v časti istiny 10 000 Eur, teda jeho úspech činí v percentách 28,57 a úspech žalovaného predstavuje 71,43 %. Žalobkyňa v 2. rade bola v konaní úspešná v časti istiny 8000 Eur, teda jej úspech činí v percentách 22,86 % a úspech žalovaného 77,14 %. Z uvedeného vyplýva, že úspech žalovaného v konaní prevyšuje úspech žalobcu 1. o 42,86 %, úspech žalobkyne v 2. rade o 54,28 % a teda v takomto rozsahu má preto právo na náhradu trov konania.

3. V rámci odvolacieho konania boli v celom rozsahu úspešní žalobcovia, pretože odvolací súd rozsudok v napadnutej časti, t.j. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 1. sumu 10 000 Eur a žalobkyňi 2. sumu 8000 Eur, potvrdil.

4. Proti uzneseniu, a to proti výrokom I. a II. podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia. Poukázali na nález ÚS SR z 23.01.2014 sp. zn. IV. ÚS 599/2013-60, rozhodnutie NS SR sp. zn. 5 M Cdo 7/2010, sp. zn. 3 M Cdo 4/2009, sp. zn. 5 Cdo 202/2009, z ktorých vyplýva, že priznanie náhrady trov

konania je dané, ak je navrhovateľ úspešný v hlavnom predmete konania, ktorým primárne je ochrana osobnosti. Je preto namieste priznať náhradu trov konania v celom rozsahu v tých prípadoch, ak je navrhovateľ úspešný v tomto hlavnom predmete. V uvedenej veci preto nemožno rozhodovať o náhrade trov konania na základe princípu čiastočného úspechu. Výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je súdom určovaná voľnou úvahou s prihliadnutím na zákonné kritériá. Poukázali tiež na ust. § 257 CSP. Je neprimerane tvrdé, ak by žalobcovia, ktorí v dôsledku protiprávneho konania žalobcu stratili syna, boli povinní uhradiť žalovanému náhradu trov konania. Navrhli uznesenie v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť prvoinštančnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, alternatívne zmeniť ho tak, že žalobcovia majú nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, prípadne, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 8Sžo 215/2010. Navrhol uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

6. Žalobcovia vo vyjadrení zo dňa 11.07.2017 zotrvali na argumentoch uvedených v odvolaní.

7. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 27.07.2017 opätovne navrhol uznesenie potvrdiť.

8. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP v spojení s § 470 ods. 1 a 2 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je dôvodné.

9. Odvolací súd konštatuje, že v záujme spravodlivého rozhodnutia o trovách konania, v ktorom rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (účinný v čase začatia konania ako aj v čase rozhodovania súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu vo veci samej) v ust. § 142 ods. 3 umožňoval súdu, aby len čiastočne úspešnému účastníkovi priznal plnú náhradu trov konania; základná sadzba tarifnej odmeny advokáta sa v takom prípade vypočítala z výšky súdom priznaného plnenia.

10. Nový procesný poriadok, ktorý je potrebné aplikovať na rozhodovanie o trovách predmetného konania podľa § 470 ods. 1 CSP obdobnú úpravu neobsahuje.

11. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

12. Požiadavka na spravodlivé rozhodnutie súdu v zmysle čl. 2 ods. 1 CSP i v časti trov konania si podľa názoru odvolacieho súdu vyžaduje, aby súd v takomto type sporov naďalej (i po 30.06.2016) prihliadal na skutočnosť, že výška priznaného plnenia závisela od úvahy súdu.

13. Samotný úspech strany v konaní nie je možné hodnotiť mechanicky len porovnaním toho, akú sumu si ako náhradu nemajetkovej ujmy žalobcovia uplatnili podanou žalobou a aká suma im bola v konečnom rozhodnutí priznaná. Hodnotenie úspechu v konaní by malo byť prísne individuálne s prihliadnutím na konkrétnu právnu úpravu vzťahujúcu sa k samotnému uplatnenému nároku ako aj na všetky relevantné okolnosti prípadu. Pri mechanickom prístupe k hodnoteniu úspechu v konaní by veľmi jednoducho mohlo dôjsť k porušeniu základného princípu, na ktorom stojí civilné sporové konanie. Preto je potrebné vykladať ust. § 255 ods. 1 CSP práve v súlade so základnými princípmi civilného sporového konania.

14. Pre absenciu výslovnej právnej úpravy v novom procesnom poriadku je uvedený postup možný v zmysle čl. 4, čl. 17 ods. 2 CSP, keď neodporuje princípom, na ktorých je Civilný sporový poriadok založený.

15. V predmetnom konaní sa žalobcovia voči žalovanému domáhali náhrady nemajetkovej ujmy, pričom rozsudkom súdu prvej inštancie č.k. 2C/284/2014-152 zo dňa 04.06.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/385/2015-235 zo dňa 28.06.2016 bolo rozhodnuté, že nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému je daný. Krajský súd v Prešove vo vyššie uvedenom rozhodnutí uviedol: „žalovaný svojím protiprávnym konaním zasiahol do osobnostnej sféry

žalobcov, keď usmrtil ich syna pri dopravnej nehode dňa 27.12.2010. Žalovaný bol právoplatne uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona, a to rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 7T/140/2012-421 zo dňa 05.10.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 7To/40/2012-450 zo dňa 19.09.2013. Uvedené znamená, že žalovaný je osobou zodpovednou za protiprávny zásah do osobnostných práv žalobcov (právo na rodinný život) a je povinný nahradiť im nemajetkovú ujmu v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorá žalobcom vznikla v dôsledku jeho protiprávneho konania“. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že žalobcovia boli v konaní úspešní a domohli sa ochrany svojich práv. Každý zo žalobcov si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 35 000 Eur. Stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v danej veci však záviselo od úvahy súdu s poukazom na ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka s ohľadom na závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo. Je potrebné tiež podotknúť, že vo vzťahu k výške priznávanej náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej usmrtením rodinného príslušníka badať v rozhodovacej činnosti súdov SR nejednotnosť. Za tohto stavu, kedy bolo ustálené, že žalovaný zasiahol do osobnostných práv žalobcov svojím protiprávnym konaním, pričom konkrétna výška plnenia závisela od posúdenia súdu, spravodlivému usporiadaniu vecí zodpovedá len také rozhodnutie, kedy žalobcom bude priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Nároky žalobcov nemožno hodnotiť ako extrémne prehnané, ak v obdobných výškach možno v aplikačnej praxi vysledovať právoplatne priznané sumy (porov. napr. III. ÚS 645/2015, NS SR 6Cdo/60/2016, KS Trnava 24Co/368/2015 aii).

16. Z uvedených dôvodov odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zmenil uznesenie v napadnutom rozsahu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

17. O trovách tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní boli úspešní žalobcovia, preto im vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %. Intervenient (s účinnosťou do 30.06.2016 v pozícii vedľajšieho účastníka) v predmetnom konaní vystupuje na strane neúspešného žalovaného, tomuto však ani žiadne trovy odvolacieho konania zo spisu nevyplývajú, preto odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania intervenientovi nepriznal.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).